

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem Mgr. Tomášem Blažkem ve věci

žalobkyně: **D. Š.**

proti

žalované:

Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 1292/25, 225 08 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 9. 2024, č. j. X,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

1. Žalobkyně podala dne 3. 6. 2024 žádost o výplatu nemocenského po uplynutí podpůrčí doby dnem 27. 7. 2024 při dočasné pracovní neschopnosti v trvání od 14. 7. 2023. Územní správa sociálního zabezpečení pro Ústecký kraj, Liberecký kraj, Královéhradecký kraj a Pardubický kraj (dále jen „ÚSSZ“) rozhodnutím ze dne 24. 7. 2024 nepřiznala žalobkyni výplatu nemocenského. Podle ÚSSZ bylo možné u žalobkyně očekávat, že nabude pracovní schopnost nejpozději dnem uplynutí podpůrčí doby, nikoliv až v krátké době po jejím uplynutí, ve smyslu § 27 zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění. Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaná zamítla odvolání žalobkyně proti uvedenému rozhodnutí ÚSSZ.

2. Žalobkyně dne 15. 10. 2024 předala držiteli poštovní licence dvě totožné žaloby proti výše uvedenému rozhodnutí, jedna byla adresována Krajskému soudu v Ostravě, druhá Krajskému soudu v Hradci Králové. Žaloba adresovaná Krajskému soudu v Hradci Králové byla doručena později, usnesením ze dne 16. 12. 2024, č. j. 32 Ad 16/2024-19, proto byla odmítnuta. Žalobu adresovanou Krajskému soudu v Ostravě tento soud postoupil Krajskému soudu v Hradci Králové, aby soud místně příslušnému k jejímu vyřízení. O této žalobě krajský soud rozhoduje v nynějším řízení.
3. Žalobkyně se domáhá zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalované k dalšímu řízení. Zásadní pochybení spatřuje žalobkyně v tom, že správní orgány nesprávně hodnotily zjištěné skutečnosti týkající se jejího zdravotního stavu. Nesouhlasí také s tím, že žalovaná předjímá rozhodnutí jiného správního orgánu, které ještě nebylo vydáno. Prvoinstanční rozhodnutí vychází z předpokladu, že byla k datu 28. 7. 2024 uznána invalidní, a její pracovní neschopnost jí tak bude ukončena do 30 dnů. Může si tedy hledat a najít přiměřené zaměstnání a zároveň by jí měl být vyplácen invalidní důchod. Podle žalobkyně ale lze doložit, že vzhledem k jejímu aktuálnímu zdravotnímu stavu je i nadále u dosavadního zaměstnavatele uznána práce neschopnou. Nebylo též vydáno (doručeno) žádné rozhodnutí správního orgánu o uznání její invalidity. V důsledku tohoto postupu jí nejsou delší dobu vypláceny dávky nemocenského pojištění a ani případný invalidní důchod. Žalobkyně si je vědoma toho, že výplata nemocenských dávek po uplynutí podpůrčí doby je fakultativní, podle jejího názoru však byly splněny podmínky stanovené v § 27 zákona o nemocenském pojištění.
4. Žalovaná ve vyjádření k žalobě uvedla, že posudkoví lékaři pracují s kompletní doloženou zdravotní dokumentací, ale do posudkového zhodnocení uvádí jen stěžejní fakta. To neznamená, že by ostatní lékařské zprávy neprostudovali a nezohlednili ve své posudkové rozvaze. Účelem posudků není opisování všech nálezů, ale zhodnocení zdravotního stavu ve vztahu k neschopnosti vykonávat pracovní činnost. V případě žalobkyně lékaři posudkové služby posoudili její zdravotní stav celkem třikrát a dospěli k závěru, že se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu § 26 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. Konstatováním dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je pak vyloučeno další trvání dočasné pracovní neschopnosti, resp. výplata nemocenského po uplynutí podpůrčí doby.
5. K námitce předjímání rozhodnutí jiného správního orgánu žalovaná konstatovala, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobkyně byl zhodnocen v samostatném řízení. Dne 5. 9. 2024 žalovaná v námitkovém řízení učinila závěr, že žalobkyně je invalidní (a to v I. stupni). Nebylo zatím pouze vydáno rozhodnutí o přiznání invalidního důchodu. To však nic nemění na tom, že žalobkyně je invalidní od 28. 7. 2024. Dočasná pracovní neschopnost byla žalobkyni ukončena v zákonném termínu ke dni 5. 10. 2024, tj. do 30 dnů ode dne, kdy byla žalobkyně posudkem Institutu posuzování zdravotního stavu uznána invalidní. Pokud žalobkyně splňuje i ostatní podmínky pro přiznání invalidního důchodu, měl by jí být rozhodnutím o přiznání invalidního důchodu vyplácen invalidní důchod zpětně od 28. 7. 2024.
6. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalované v řízení podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Rozsah jeho přezkumu byl vymezen uplatněnými žalobními body (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Ve věci rozhodl bez jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť s tímto postupem oba účastníci souhlasili.

7. Z obsahu správního spisu vyplývá, že žalobkyně dne 3. 6. 2024 podala žádost o výplatu nemocenského po uplynutí podpůrčí doby dnem 27. 7. 2024 při dočasné pracovní neschopnosti v trvání od 14. 7. 2023. Na základě této žádosti byl její zdravotní stav posouzen lékařem Institutu posuzování zdravotního stavu, který v posudku ze dne 24. 7. 2024 zhodnotil zdravotní stav žalobkyně jako dlouhodobě nepříznivý. V závěru uvedl, že se jedná o pojištěnku, u níž lze očekávat, že nabude pracovní schopnost nejpozději dnem uplynutí podpůrčí doby. Na základě uvedeného posudku vydala ÚSSZ prvoinstanční rozhodnutí, proti kterému si žalobkyně podala v zákonné lhůtě odvolání. Připojila k němu lékařské zprávy, které dle ní nebyly podkladem zdravotního posudku. V rámci odvolacího řízení byl lékařem námitkového a odvolacího řízení Institutu posuzování zdravotního stavu vypracován posudek ze dne 3. 9. 2024, ze kterého vyplynulo, že žalobkyně je v dočasné pracovní neschopnosti z důvodu bolesti dolní části zad, tento stav je při dodržování režimových a léčebných opatření stabilizovaný, nejedná se tak o stav, který by odůvodnil prodloužení výplaty nemocenského. Postižení má již charakter dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, pro který byla od 28. 7. 2024 žalobkyně uznána invalidní v I. stupni. Součástí spisu je i posudek lékaře námitkového a odvolacího řízení Institutu posuzování zdravotního stavu ze dne 5. 9. 2024, dle kterého je žalobkyně od 28. 7. 2024 invalidní v I. stupně.
8. Předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí žalované ve věci nepřiznání nemocenského po uplynutí podpůrčí doby.
9. Krajský soud k věci uvádí, že nemocenské je peněžitou dávkou poskytovanou v rámci systému nemocenského pojištění s cílem nahradit započitatelný příjem pojištěnce, jenž by uznán dočasně práce neschopným. Obligatornost poskytování této dávky je omezena tzv. podpůrčí dobou, což je doba, po kterou má být dávka vyplácena a která v případě nemocenského začíná 15 kalendářním dnem trvání dočasné pracovní neschopnosti a končí dnem, jímž končí dočasná pracovní neschopnost, pokud nárok na nemocenské trvá až do tohoto dne; takto časově vymezená podpůrčí doba však trvá nejdéle 380 kalendářních dnů ode dne vzniku dočasné pracovní neschopnosti (nestanoví-li zákon jinak); viz § 26 zákona o nemocenském pojištění.
10. Po uplynutí uvedené maximální možné podpůrčí doby přestává být nárok na nemocenské obligatorní, ale jedná se již o nárok fakultativní, neboť daná dávka je vyplácena pouze na základě individuálního správního aktu – rozhodnutí vydávaného na žádost pojištěnce. Jinými slovy jde o nenárokové plnění, které je omezeno jen na určitou dobu uvedenou v rozhodnutí a vycházející z vyjádření posudkového lékaře orgánu nemocenského pojištění. Současně musí být splněna podmínka uvedená v § 27 zákona o nemocenském pojištění, podle které *lze očekávat, že pojištěnec v krátké době, nejdéle však v době 350 kalendářních dnů od uplynutí podpůrčí doby stanovené podle § 26, nabude pracovní schopnost, a to i k jiné než dosavadní pojištěné činnosti; takto lze postupovat i opakovaně, přičemž při jednotlivém prodloužení výplaty nemocenského nesmí být doba tohoto prodloužení delší než 3 měsíce.* (srov. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 31. 7. 2020, č. j. 34 Ad 5/2018-33).
11. Výplata nemocenského po uplynutí podpůrčí doby tedy závisí na posouzení dočasné pracovní schopnosti pojištěnce a jeho pracovní schopnosti po uplynutí podpůrčí doby. Toto posouzení je součástí posouzení zdravotního stavu pojištěnce podle § 53 odst. 1 písm. b) zákona o nemocenském pojištění, což je otázkou odbornou (medicínskou) a rozhodující správní orgány si o ní nemohou učinit úsudek samy. Musí vycházet z posouzení zdravotního stavu provedeného lékařem orgánu nemocenského pojištění (viz rozsudek

Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci ze dne 2. 6. 2016, č. j. 60 Ad 1/2016-65).

12. Podle § 59 odst. 2 zákona o nemocenském pojištění *dočasná pracovní neschopnost končí třicátým dnem ode dne následujícího po dni, v němž byl pojištěnec posudkem Institutu posuzování zdravotního stavu uznán invalidním nebo invalidním ve vyšším stupni invalidity anebo invalidním nebo invalidním ve vyšším stupni invalidity na základě výsledku řízení o námitkách. Institut posuzování zdravotního stavu vydávající posudek o invaliditě je povinen neprodleně v listinné podobě nebo elektronicky do datové schránky vyrozumět ošetřujícího lékaře o tom, kterým dnem končí dočasná pracovní neschopnost pojištěnce. Byl-li pojištěnec uznán invalidním na základě výsledku soudního řízení o žalobě, končí dočasná pracovní neschopnost třicátým dnem ode dne následujícího po dni, v němž orgán rozhodující o invalidním důchodu obdržel rozhodnutí soudu; tento orgán je povinen neprodleně v listinné podobě nebo elektronicky do datové schránky vyrozumět ošetřujícího lékaře o tom, v kterém dni toto rozhodnutí soudu obdržel. Ošetřující lékař vyznačí den ukončení dočasné pracovní neschopnosti z důvodu uznání invalidity na předepsaném tiskopisu.*
13. Podle prvoinstančního rozhodnutí žalobkyně nesplňovala kritéria stanovená v § 27 zákona o nemocenském pojištění, což ÚSSZ odůvodnila především odkazem na závěry posudkového lékaře ze dne 24. 7. 2024. Po podaném odvolání si správní orgán nejprve vyžádal stanovisko lékaře I. instance. Ten i po zhodnocení žalobkyní k odvolání přiložených lékařských zpráv setrval na svých závěrech. Opětovně tedy neshledal důvod pro pokračování dočasné pracovní neschopnosti žalobkyně.
14. V rámci odvolacího řízení si dále žalovaná vyžádala posouzení zdravotního stavu žalobkyně lékařem pro námitkové a odvolací řízení Institutu posuzování zdravotního stavu. Podle jeho posudku ze dne 3. 9. 2024 je zdravotní stav žalobkyně stabilizovaný. Je doloženo zhoršení chronických obtíží (bolesti dolní části zad), ale není doloženo žádné další akutní onemocnění či úraz určený k urgentní léčbě. Není naplánována intenzivní léčba, hospitalizace, ani ústavní rehabilitace či nástup ke komplexní lázeňské léčbě. Při dodržování režimových a léčebných opatření je onemocnění stabilizované a nejedná se tedy o stav odůvodňující prodloužení výplaty nemocenského. Postižení již má charakter dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, který neodůvodňuje další pokračování dočasné pracovní neschopnosti. Další vyšetření a stanovení dalších diagnóz není důvodem prodloužení výplaty nemocenského, žalobkyně má zachovalou pracovní schopnost s využitím dosaženého vzdělání, znalostí a zkušeností a má zachovalou schopnost rekvalifikace.
15. Žalovaná se v napadeném rozhodnutí vedle odkazu na uvedený posudek ze dne 3. 9. 2024 vypořádala také s námitkou žalobkyně o neúplnosti posudku. Konstatovala, že posudkoví lékaři pracují s kompletní doloženou lékařskou dokumentací, ale do posudkového závěru uvádějí pouze stěžejní fakta. Žalovaná doplnila, že dne 5. 9. 2024 byl v námitkovém řízení o přiznání invalidního důchodu vydán zdravotní posudek, kterým byla žalobkyně k datu 28. 7. 2024 uznána invalidní v I. stupni invalidity. Pokud splní i další zákonné podmínky, bude výplata invalidního důchodu plynule navázána na konec výplaty nemocenského.
16. Krajský soud uvádí, že v obou posudcích zpracovaných v řízení o žádosti žalobkyně o výplatu nemocenského po uplynutí podpůrní doby je stanovena shodná diagnóza. Plyne z nich, že žalobkyně nabyla pracovní schopnost nejpozději posledním

dnem podpůrčí doby. Posudky jsou přesvědčivé a logicky odůvodněné, správní orgány proto postupovaly v souladu se zákonem, jestliže se ve svých rozhodnutích opíraly o tyto posudky. Nutno dodat, že žalobkyně ani v žalobě neuvedla žádné konkrétní skutečnosti, které by jejich závěry zpochybňovaly.

17. Ze správního spisu dále plyne, že žalobkyně byla skutečně uznána invalidní k datu 28. 7. 2024. Její dočasná pracovní neschopnost jí tak v souladu s § 59 odst. 2 zákona o nemocenském pojištění skončila k 5. 10. 2024 a Institut pro posuzování zdravotního stavu byl povinen o této skutečnosti vyrozumět ošetřujícího lékaře žalobkyně.
18. Soud nezpochybňuje zdravotní obtíže žalobkyně, avšak jak plyne ze shora uvedeného, její zdravotní stav byl přezkoumán řádně a objektivně, přičemž bylo prokázáno, že ke dni vydání napadeného rozhodnutí nesplňovala podmínky prodloužení výplaty nemocenského.
19. Žalobkyní uplatněné námitky tedy soud shledal nedůvodnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí přihlížet z úřední povinnosti, zamítl soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
20. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 13. května 2025

Mgr. Tomáš Blažek v. r.
samosoudce